

Szikra János

DÉLELŐTT, A NESZEBÁRI PIACON

Úgy kezdődött, hogy negyvenhárom éve,
kilencszázhetvenötben, erjedő dinnyeszagtól
részegen imbolygok egy júliusi délelőtt a neszebári
piacon, szutyokban minden, nemcsak a placc,
a járda, az ég is ragad az istenanyák feje körül
a glóriás ikonokon, emlékszem a mocsokra
s a káromkodó macskák bűdös szájszagára,
a tengerparton rajban zümmögnek a döglegyek
az aludttejes uborkaleves fölött, amúgy ízlik,
de nemsokára öklendezve kihányom majd a hajón,
a matróz rám se néz, mint nem néz anyjára vagy
Todor Zsivkovra se már, csak rutinnal a fölmosóért
tántorog, úgy látszik, nem vagyok egyedi eset
ezeken a hullámsíron rángatózó bárkákon, ez
a gyorsjárat itt, a partközelen, a szárnyashajó,
Burgaszban vihar fogad, északról szisszen nyakamba,
kilőtt nyilvessző az ég, a villámok a kempingtől tíz
méterre, addig sosem hallott égdörgéssel vágódnak
a Csornaja more fölkavart vizébe, délután két bulgár
srác bicskát kunyerál, dinnyét hoztak, megöljük
az ártatlant, megvitatjuk a nemzetközi helyzetet,
jól jönne most az orosz, de csak dadogjuk, hogy
Lenin, meg gum, meg szputnyik, meg kolhoznyica,
pedig az egész keleti blokkban erősen ajánlott
vagy kötelező a cirill, közben, már éjszaka, Plovdivot
szívunk zseblámpafényben a ponyva alatt, istentelenül
ócska az otthoni Fecske után, az sem egy Marlboro,
főleg az egri, de az utolsó szál is elfogyott, végtére
előkerül egy üveg hraki, olyasféle ez, mint a görög
ouzó, amit később nyakalhatok csak Antal Teri
tanácsára Szantorini több ezer éve fölrobbant szigetén,
ánizspálinka, persze a piros 12-es márka a tutti-frutti,

mint barátném mondaná, de hol van még, de hol van már Teri..., csókolgatjuk ezt a nyavalyás hrakit, lassacskán tisztességesen leitatnak, bár magam is állok elébe készségesen, pár óra múlva újabb okádás, ezúttal a hajnali sátorból kidugott fejjel, hason, jól indul ez a nap, s ragad már nemcsak a neszebári piac, az egész nyár, a háromhetes fizetésnélküli szabadság, hogy igényem szerint lélegezzek a Napospart homokdűnéin, azt is mondhatnám, Bácsalmástól a boldogtalan Klauzál térig egész addigi életem ragad, valahogy szerencsétlenül lettem összeállítva, összeragadt bennem a sors, mint egy nagy kupac susztercsiriz, hiába láttam a vonatból pár napja először Mezőség szelíden bárányló szénakazlait, a szélütött, néma Erdélyt, ahová majd csak a katonaság után jutok el nyolcvanhat tavaszán, húsvét előtt, most egyelőre irány a mosdó, a rozsdás kempingzuhany, a tisztaság illúziója, de azt meg elállják előlem a tegnap megismert alkalmi ivócimborák, s a két balkáni csibész most kaján vigyorral azt kérdi tőlem: nu, kak? – – – pedig valóban úgy kezdődött az egész, hogy negyvenhárom éve, kilencszázhetvenötben, erjedő dinnyeszagtól részegen, káromkodó macskák közt imbolyogtam egy júliusi délelőtt a neszebári piacon.

MINDSZENTEN, A TISZA-RÉVNÉL

Édesanyám (sosem hívtalak így, mama, anya, Csembi, később legszívesebben Katának szólítottalak, de most már kezdődjön el a vers), Kata, Katókám, haláloed után három hónappal is tartom a versenysúlyomat, költőnek bőven elég a hatvanöt-hetven kiló, szentmisén nem voltam, sem hamvaitoknál a kelenföldi Szent Gellért kápolna urnafalánál, hiszel te, csak nem tudsz róla, mondtad nemegyszer, ezzel vigasztalódom, az Úr előtt ezzel csapom be magam, a cigarettáról viszont januárban magamnak is váratlanul leszoktam, ennek örülnél, már alig kaptam

levegőt, ötödik unokád, Dávid két éve Solymáron egybekelt Edinával, többszöri ígéreted ellenére sem táncolhattál vele nyolcvankilenc évesen a Napfényes étteremben, az esküvőn zsebből ittuk a pálinkát Magdi nővéremmel, mert szeszmentes volt a buli, aztán idén nyáron megszületett a kisfiuk, Bálint, ő már a tizenegyedik dédunokád, Jolán se nézte volna ki belőled csenevész fiatalasszonyként ezt a szaporulatot, legfőljebb harmincnyolc kilót nyomtál évekig, Bálintot azóta fölrajzoltam a rövidebb családfára, ez a kurtább változat szüleiddel, Rudival és Jolánnal kezdődik, a régebbi ősök nem férnek el már közöttünk, kihullanak az időből, akikről nincsenek személyes emlékeink, vagy nem örököltünk tőlük említendő vagyont, az ükszülők már végképp csak zavarnak, ebben a szinte távirati stílusban akár tábori levelezőlapot is írhatnék neked, mint Rudi nagyapám Itáliából '917-ben nem egyet haza, Mácsára, „június 15-én átkelés a Piavén és aznap esten olasz fogságba jutás”, azóta rég Macea a falu neve, mivel a románok... többet gondolok rád, mint mikor éltél, s huszadszor mesélted levegővétel nélkül a tatai Gesztenye fasorban vagy Pátkán Anninak szecsői, esztergomi meg a többi abbagyhatatlan történetedet, Soma az ajtaja fölött őrzi a tőled kapott Krisztuskeresztet, Ági most készül eladni Illés utcai lakásodat, mikor megyek el hozzád? soha, soha nem fogom kifesteni létra nélkül az öt méter magas plafont, már a gondlattól is szédülök, fölötted egyébként azóta Gémes Mihály esperes-plébános úr meszeli holtában tündöklőre az eget, júliusban átutazóban a szülőfalujában jártunk, Mindszenten, a Tisza-révnél úszattunk át komppal Mártély felé a folyón, e sorokat két év előtti jegyzetemből írom, most látom, a vége elkallódott, ha előkerül, majd folytatom.